

Hans Wigert

Grodgölen
Torrnälsgravyr
248×259 mm

Hans Wigert är född 1932 i Karlskrona. Bor och verkar i Stavnäs, Värmdö.

Studier vid Gerlesborgsskolan i Stockholm 1958–60 med bl. a. Evert Lundquist, Staffan Hallström, Georg Suttner och Arne Isacsson som lärare, vid Konsthögskolan i Stockholm 1960–65 med bl. a. Evert Lundquist, Bror Marklund och Harald Sallberg som lärare.

Separatutställningar i bl. a. De Unga, Stockholm 1965, Galleri Prisma, Stockholm 1967 och 1969, Kiruna Stadshus 1967, Galleri 54, Göteborg 1968, Galleri Englebrect, Örebro 1969, Lilla Galleriet, Umeå 1969, Galleri Pierre, Stockholm 1971, Galleri Glemminge 1973, Galleri 69, Göteborg 1973, Grafiska Sällskapet, Stockholm 1974, Galerie Belle, Västerås 1975, 1978, 1983 och 1986, Galleri Ahlner, Stockholm 1976, Galleriet, Lund 1977, Galleri Svenska Bilder, Stockholm 1981, 1988 och 1990, Konstmuseerna i: Sundsvall 1978, Norrköping, Borås och Höganäs alla 1979, Gävle, Umeå, Östersund och Kalmar alla 1984, Göteborg 1995; Konsthallarna 1992 i: Södertälje, Norrtälje, Västerås, Ystad, Skövde och Härnösand; Galleri Lars Bohman, Stockholm 1997, 2001, 2005 och 2008, Galleri Samlagrafik, Kristianstad 2005, Galleri Bolin, Östersund 2008.

Samlingsutställningar i bl. a.

1:a Nordiska ungdomsbiennalen,

Köpenhamn 1966, Lunds konsthall 1968, Göteborgs konsthall 1971, 15 *Artistas*, Sala Gaspar, Barcelona 1973, 90 *grafiker* på Nationalmuseum 1974, vandringsutställning *Swedish Graphics* i Brazzaville, Nairobi, Dar-el-Salaam, Kinzhasa 1974–75; vandringsutställning *8 Statements*, England 1978, vandringsutställning *Krestesen, Renqvist, Wigert*: i Norge 1978, i Sverige 1980–81, Museo Nazionale, Havanna, Kuba 1983, Tokyo Metropolitan Art Museum 1988, vandringsutställning *Vad naturen ger* 1991–93 i Sverige, Finland, Norge, Danmark och Island; Galleri Drantgården, Tällberg 1993, Galleri Viktor, Djursholm 1995, Nordens Ljusgalleri, Stockholm 1995, Grafikens Hus, Mariefred 1996, 1997, 1998, 1999, 2002 och 2010, *Grafiktriennal XI*, Umeå och Luleå 1995–96, Liljevalchs konsthall, Stockholm 1996, Tidaholms konsthall 1997, *Synvinkeln*, Skellefteå 1999, Båtsmanskasernen, Karlskrona 2000, Galleri Lars Bohman, Stockholm 2001 och 2002, Nohaga slott, Alingsås 2002, Galleri Versalen, Sundsvall 2003, Galleri Bolin, Östersund 2004 och 2008, Lars Bohman Gallery, Stockholm 2008 och 2009, *Grafiktriennal XIV*, Stockholm 2010.

Representerad i bl. a. Nationalmuseumerna i Stockholm, Paris och Havanna, Moderna museet, The British Museum, London, Statens

porträttsamlingar i Gripsholmslott; Konstmuseerna i Belggrad, Borås, Gävle, Göteborg, Helsingborg, Jönköping, Kalmar, Kristianstad, Linköping, Malmö, Norrköping, Sundsvall, Västerås och Östersund; Minneapolis Art Institute, Kiruna stadshus.

Foto: privat

Litteratur i urval: Hans Wigert, *Torrnälsgravyrer 1961–1975*, 1976; Beate Sydhoff, *Hans Wigert*, Galerie Belle 1978; Folke Edwards, *Hans Wigert*, Galerie Belle 1983; Hans Wigert, *Hans Wigert*, Liljevalchs 1996; *Torsten Renqvist, Hans Wigert, Lars Westman, Hans Wigert, Sandler Mergel* 1996; Hans Wigert, *Bilder från norr*, Galleri Lars Bohman 1997; Hans Wigert & Thomas Tidholm, *Andarna är glada i dag*, 2003; Hans Wigert, *Höstens öga*, Galleri Lars Bohman 2005; Hans Wigert, *Honungsslickaren*, Lars Bohman Gallery 2008.

I 2010 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Grodgölen*, torrnål 248×259 mm. Tryckt av Mikael Wahrby, Stockholm.

Om grodan i konsten

Grodan är ett intressant djur. Självt hade jag som barn Grodan Boll som mitt alter ego. Grodan Boll var en stor optimist och en härlig antihjälte och barnens favorit. En superkänd groda från TV-världen är grodan Kermit i Mupparna. Som fabeldjur har grodan varit en tacksam gestalt och vi känner alla till sagan om grodprinsen som bara kunde återfå sin mänskliga gestalt genom en kyss av en prinsessa. I folksagens värld har vi också flickan ur vars mun grodor hoppade, då hon talade. Den sagan har säkert fått ordet ”groda” att betyda ”dumt yttrande”.

Hans Wigert berättade för mig att hans bild med grodan handlar om ett barndomsminne, när han som barn cyklade till sin badsjö och där mötte alla grodor som simmade i vattnet. När han själv simmade i sjön så simmade han inte ensam utan tillsammans med grodorna. Det är ett soligt sommarminne där grodorna är barnets vän.

När jag betraktar Hans Wigerts torrnål är det som om jag tittar ner mot vattenytan där jag ser stenarna på botten och skraddarna (vattenlöparna) som rör sig på vattenytan med hjälp av kapillärkrafterna. Under vattenytan, mellan sjöbotten och skraddarna, passerar en groda, och ansiktet/profilen mitt i bilden tolkar jag som en spegelbild av konstnären. Vi har i bilden, som jag ser det, flera skikt som spelar mot varandra. Först skraddarna som rör sig ovanför vattenytan sedan spegelbilden/ansiktet som är på vattenytan tillsammans med små växtligheter och barr, därefter grodan som simmar där nere ovanför sjöbotten där vi svagt ser stenar och växtligheter.

Jag tolkar också bilden som ett ”minne” som kommer upp ur konstnärens huvud i form av den simmande grodan, insekterna och det klara vattnet. Kanske är de små runda prickarna grodrom – som man som barn tog hem för att se dem kläckas till yngel. Jag ser i bilden en hyllning till livet och naturen med all dess mångfald.

Djur och natur är centrala delar i Hans Wigerts konst och han har ofta återkommit till bilder av djur som han med stor inlevelse och exakthet tolkar i sina torrnålar.

Hans välbekanta profil finns också ofta med i bildfloran, och här kombineras två viktiga element i en och samma bild.

Hans Wigert har genom åren varit torrnålen trogen. Torrnålstekniken är den mest basala tekniken inom koppargrafiken, där konstnären ristar direkt på en blankpolerad kopparplåt med en vass nål. Men torrnålen anses också av många som den svåraste tekniken att bemästra då plåten i sig bjuder på motstånd och varje linje svarar direkt mot konstnärens tecknande i plåten. Ju hårdare man trycker desto mer motstånd ger metallen samtidigt som djupet i linjen förstärks och bilden blir mustigare i sin svärta. En torrnålsgravyr måste göras med yttersta närvaro. Att rista på en blankpolerad kopparplåt är som att rista i en spegel. Varje linje, varje streck blir som man gör dem, utan effektsökeri eller återvändo¹.

Torrnålstekniken har ju tack vare Axel Fridell och Falugrafikerna varit ett starkt signum för svensk koppargrafik under många år, och mycket uppskattad hos FfGK:s medlemmar och styrelser.

Tryckning av en torrnål kräver lång erfarenhet och ett säkert öga för torrnålsgravyens egenheter. Därför samarbetar många konstnärer med en professionell tryckare, speciellt när det gäller att trycka en stor upplaga. Hans Wigert har i flera år samarbetat med Mikael Wahrby, där Mikael bistått med tryckhjälp och varit ett tekniskt bollplank. Mikael har också under många år arbetat som högskolelektor i grafiken på Kungliga Konsthögskolan i Stockholm.

För att klara en upplaga av FfGK:s storlek måste torrnålsgravyn förstärkas med en förjärning² och i detta fall har förjärningen gjorts i två omgångar, av Ole Larsen i Helsingborg.

Jordi Arkö
Konstnär

1. Nästan – man kan med mycken möda polera bort linjer och ytor, men det är en process som man helst vill undvika.

2. Ett elektrolytisk förfarande där ett tunt ställager skyddar kopparplåten och torrnålens känsliga linjer.